

Кароткі змест вучэбнай дысцыпліны / Brief summary	Гісторыя фанетычнай сістэмы і граматычнага ладу беларускай мовы. Гукавы склад і фанетычныя працэсы ў розныя перыяды функцыянавання беларускай мовы. Гістарычныя змены ў сістэме яе часцін мовы і сінтаксічнай арганізацыі выказвання.	The history of the phonetic system and grammatical structure of the Belarusian language. The sound composition and phonetic processes in different periods of the functioning of the Belarusian language. Historical changes in the system of its parts of speech and the syntactic organization of utterance.
Кампетэнцыі, якія фарміруюцца / The formed competences	– Вызначаць заканамернасці гістарычнага развіцця фанетычнага, марфалагічнага, сінтаксічнага ладу беларускай мовы.	- To determine the patterns of historical development of the phonetic, morphological, syntactic structure of the Belarusian language.
Вынікі навучання (ведаць, умець, валодаць) / Learning outcomes (know, be able to, have skills in)	У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен: ведаць: – метады і прынцыпы вывучэння гісторыі мовы; – перыядызацыю гісторыі беларускай мовы; – склад галосных і зычных фанем у розныя перыяды гісторыі беларускай мовы; – асноўныя змены ў сістэмах вакалізму і кансанатызму ў розныя гістарычныя перыяды; – гісторыю фарміравання і асаблівасці функцыянавання розных часцін мовы; – некаторыя гістарычныя асаблівасці сінтаксічнай арганізацыі выказвання; умець: – выкарыстоўваць параўнальна-гістарычны метады; – суадносіць фанетычныя, марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці з пэўным перыядам ў гісторыі беларускай мовы; – характарызаваць галосныя і зычныя фанемы ў фанетычнай сістэме розных перыядаў; – аналізаваць фанетычную форму слова і тлумачыць гістарычныя змены ў ёй; – вылучаць і тлумачыць фанетычныя працэсы і змены праславянскага, усходнеславянскага і старабеларускага перыядаў; – змяняць часціны мовы па іменным і займенным тыпах скланення; – утвараць дзеяслоўныя формы розных ладоў адпаведна старажытнаму формамяненню; – тлумачыць гістарычныя граматычныя змены, што адбываліся з пэўнымі катэгорыямі і формамі розных часцін мовы;	As a result of studying the academic discipline, the student must: know: – meta-methods and principles of studying the history of the language; – the periodization of the history of the Belarusian language; – the composition of vowels and consonant phonemes in different periods of the history of the Belarusian language; – major changes in the systems of vocalism and consonatism in different historical periods; – historical history of the formation and features of the functioning of various parts of speech; – some historical features of syntactic organization of the expression; be able to: – to use the comparative historical method; – to correlate phonetic, morphological and syntactic features with a certain period in the history of the Belarusian language; – characterization of vowel and consonant phonemes in the phonetic system of different periods; – to analyze the phonetic form of a word and explain historical changes in it.; – to identify and explain the phonetic processes and changes of the Proto-Slavic, East Slavic and Old Belarusian periods; – to change parts of speech by nominal and pronominal declension types; – to form verb forms of various modes according to the ancient form; – to explain the historical grammatical changes that occurred with certain categories and forms of various parts of

	– вылучаць галоўныя і даданыя, у тым ліку і другія ўскосныя, члены старажытнага сказа; – вылучаць і характарызаваць асобныя архаічныя сінтаксічныя канструкцыі; валодаць: – тэарэтычнымі і эмпірычнымі метадамі збору, апрацоўкі і фіксацыі лінгвістычнай інфармацыі; – навыкамі навукова-даследчыцкай дзейнасці; – міждысцыплінарным падыходам пры вырашэнні задач па гістарычнай граматыцы; – асноўнымі паняццямі гістарычнай фанетыкі, марфалогіі і сінтаксісу; – навыкамі гістарычнага аналізу фанетычных, марфалагічных і сінтаксічных адзінак; – сучаснымі тэхнічнымі сродкамі навучання, інфармацыйнымі і камп'ютарнымі тэхналогіямі ў працэсе самастойнага назапашвання ведаў па гісторыі беларускай мовы.	speech; – to distinguish the main and subordinate clauses, including the second indirect members of the ancient sentence; – to identify and characterize individual archaic syntactic constructions; have skills in: – to use theoretical and empirical methods of collecting, processing and recording linguistic information; – skills and research skills; – using an interdisciplinary approach to solving problems in historical grammar; – the basic concepts of historical phonetics, morphology and syntax; – skills of historical analysis of phonetic, morphological and syntactic units; – modern technical means of teaching, information and computer technologies in the process of independent accumulation of knowledge on the history of the Belarusian language
Семестр вывучэння вучэбнай дысцыпліны / Semester of study	3-4	3-4
Прэрэквізыты / Prerequisites	Стараславянская мова	Old Slavic language
Працаёмкасць у заліковых адзінках (крэдытах) / Credit units	6	6
Колькасць аўдыторных гадзін і гадзін самастойнай работы / Academic hour of students' class work, hours of self-directed learning	126/102	126/102
Патрабаванні і формы бягучай і прамежкавай атэстацыі / Requirements and forms of current and interim certification	пісьмовая работа / залік, экзамен	written assignment / test, exam